

DHH-001-014402 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

May / June – 2015

Sanskrit : CCT-11

(Classical Epic)

- (1) महाकवि कालिदास विरचितम् रघुवंशम् (सर्ग १, १४)
(2) माघविरचितम् शिशुपालवधम् (प्रथम सर्ग-श्लोक १-७५)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014402

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ रघुवंश सर्ग-१ने आधारे आदर्श राजा तरीके दिल्लीपनुं पात्र भूलवो. १४
1 Evaluate the character of दिलीप as an ideal king according to 14
रघुवंशम्-सर्ग-१.
- अथवा/OR**
- १ रघुवंश सर्ग-१४नुं रसदर्शन करो. १४
1 Appreciate the forteenth canto of रघुवंशम्. 14
- अथवा/OR**
- १ माघे सन्ति त्रयो गुणाः । – यर्थो. १४
1 Discuss – माघे सन्ति त्रयो गुणाः । 14
- २ (अ) नीयेनामांथी कोर्षपण अक पर विवेयनात्मक नोध लपो : १०
2 (A) Write critical note on any **one** of the following : 10
(१) दिलीपस्य वसिष्ठाश्रमगमनम् ।
(२) सीतोप्रेषितः सन्देशः ।
- (ब) नीयेनामांथी कोर्षपण अक पर विवेयनात्मक नोध लपो : १०
(B) Write critical note on any **one** of the following : 10
(१) नारद सन्देशः ।
(२) नारदस्यागमनं स्वागतं च ।

- ३ (अ) नीचेनाभांथी कोष्पश भे श्लोकोनो अनुवाद करो. १०
- 3 (A) Translate any **two** of the following verses. 10
- (१) लोकान्तरसुखं पुण्यं तपोदानसमुद्भवम् ।
सन्ततिः शुद्धवंश्या हि परत्रेह च शर्मणे ॥ रघु. १/६९
- (२) सुतां तदीयां सुरभेः कृत्वा प्रतिनिधिं शुचिः ।
आराधय सपत्नीकः प्रीता कामद्धा हि सा ॥ रघु. १/८१
- (३) न चावदद्भर्तृवर्णभार्या निराकरिष्णोर्वृजिनादृतेऽपि ।
आत्मानमेव स्थिर दुःखभाजं पुनः पुनर्दुस्कृतिनं निनिन्द ॥ रघु. १४/५७
- (४) तामभ्यगच्छद्बुदितानुसारी कविः कुशेध्माहरणाययातः ।
निषादविद्धाण्डजदर्शनोत्थः श्लोकत्वमापद्यत यस्य शोकः ॥ रघु. १४/७०
- ३ (ब) नीचेनाभांथी कोष्पश भे श्लोकोनो अनुवाद करो. १०
- 3 (B) Translate any **two** of the following verses. 10
- (१) तमर्धर्मध्यादिकयाऽऽदिपूरुषः सपर्यया साधु स पर्यपूजत् ।
गृहानुपैतुं प्रणपादभीप्सवो भवन्ति ना पुण्यकृतां मनीषिणः ॥ शिशु. (१/१४)
- (२) विलोकनेनैव तवामुना मुने कृतः कृतार्थोऽस्मि निबर्हितांहसा ।
तथापि शुश्रुषुरहं गरीयसीर्गिरोऽथवा श्रेयसि केन तृप्यते ॥ (शिशु. १/२९)
- (३) अमानवं जातमजं कुले मनोः प्रभाविनं भाविनमन्तमात्मनः ।
मुमोच जानन्नपि जानकीं नयः सदाभिमानैकधना हि मानिनः ॥
(शिशु. १/६७)
- (४) तदेनमुल्लाङ्घतशासनं विधर्विधेहि किनाशनिकेतनातिथिम् ।
शुभेतराचार विपक्त्रिमापदो विपादनिया हि सतामसाधवः ॥ (शिशुं १/७३)
- ४ नीचेना प्रश्नोनां अेक के भे लीटीभां जवाब आपो : ६
- 4 Give the answers of the following questions in **one** or **two** lines : 6
- (१) नारद कोनो संदेश लईने आवे छे ?
- (२) शिशुपाल जन्म समये कई विकृति धरावतो डतो ?
- (३) महीयांसः प्रकृत्या मितभाषिणः – समझवो.
- (४) वागर्थाविव संपृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये – स्तुतिनो भावार्थ समझवो.
- (५) त्वमेव भर्ता न च विप्रयोगः – श्लोकांश समझवो.
- (६) सीताने पृथ्वीअे केम प्रवेश न आथ्यो ?

- ૫ નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોમાંથી દશનાં જવાબ આપો : ૧૦
- 5 Attempt ten of the following M.C.Q.s : 10
- (૧) શિશુપાલવધમ્ માં કુલ કેટલા સર્ગો છે ?
- (A) ૧૮ (B) ૨૦
(C) ૧૯ (D) ૨૧
- (૨) મહાકવિ માધે શિશુપાલવધમ્ નો પ્રારંભ _____ શબ્દથી કર્યો છે.
- (A) શ્રિયઃ (B) લક્ષ્મીઃ
(C) વાક્ (D) હરિઃ
- (૩) શિશુપાલવધ મુજબ ગણપતિનો એકદંત કોણે ઉખાડી નાખ્યો છે ?
- (A) રાવણ (B) શ્રીકૃષ્ણ
(C) હિરણ્યકશિપુ (D) શિશુપાલ
- (૪) સામ્પ્રતં ગુરુર્ધરિત્રી ક્રિયતેત્તરાં ત્વયા – કોના માટે કહેવાયું છે ?
- (A) નારદ (B) બલરામ
(C) શ્રીકૃષ્ણ (D) ઈન્દ્ર
- (૫) વિપાદનીયા હિ સતામસાધવઃ – કોના માટે પ્રયોજાયું છે ?
- (A) શિશુપાલ (B) હિરણ્યકશિપુ
(C) નારદ (D) રાવણ
- (૬) શિશુપાલવધના પ્રથમ સર્ગમાં કયા છંદનો પ્રયોગ થયો છે ?
- (A) ઈન્દ્રવજ્ર (B) ઉપેન્દ્રવજ્ર
(C) વંશસ્થ (D) અનુષ્ટુપ
- (૭) રઘુવંશનાં આરંભે કાલિદાસ સ્વયંને _____ તરીકે ઓળખાવે છે .
- (A) અલ્પવિષયામતિઃ (B) અનલ્પવિષયામતિઃ
(C) અવિષયા મતિઃ (D) જલ્પવિષયામતિઃ
- (૮) રઘુવંશની સર્ગ સંખ્યા કેટલી છે ?
- (A) ૧૮ (B) ૨૧
(C) ૧૫ (D) ૧૯

(૯) કાલિદાસે કોને અથર્વનિધેઃ અથર્વવેદનાં ભંડારની ઉપમા આપી છે ?

- (A) વસિષ્ઠ (B) દિલીપ
(C) રઘુ (D) રામ

(૧૦) પ્રજાવતી દોહદ શંસિની – કોના માટે પ્રયુક્ત થયું છે ?

- (A) સુદક્ષિણા (B) સીતા
(C) ત્રિજટા (D) મંદોદરી

(૧૧) ક્ષમસ્વેતિ બભૂવ નમ્રઃ – કોના માટે કહ્યું છે ?

- (A) રામ (B) સીતા
(C) લક્ષ્મણ (D) વાલ્મીકિ

(૧૨) પતિ દેવતાનાં કિં તન્ન પેનાસિ મમાનુકમ્પ્યા – કોણ બોલે છે ?

- (A) વાલ્મીકિ (B) રામ
(C) સીતા (D) લક્ષ્મણ